

Forelesning 1

VEKTORROM I

Reelle vektorrom

$\mathbb{R}^n$ er vår modell

- Vi er vant å tenke at elementene i $\mathbb{R}^n$ er vektorer

$$v = \begin{bmatrix} v_1 \\ v_2 \\ \vdots \\ v_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n \text{ der } v_i \in \mathbb{R}$$

- Vi er vant til å beregne med vektorer

- addisjon av vektorer
- multiplikasjon med en skalar

$$r \in \mathbb{R} \quad ru = \begin{bmatrix} ru_1 \\ \vdots \\ ru_n \end{bmatrix}$$

$$u \in \mathbb{R}^n \quad u+v = \begin{bmatrix} u_1+v_1 \\ \vdots \\ u_n+v_n \end{bmatrix}$$

Vi vil overføre disse regnereglene på andre matematiske objekter.
F.eks. metriser $n \times m$, polynomer, reelle funksjoner...

Definisjon

Et vektorrom er en mengde V der det er to operasjoner

- addisjon
- skalarmultiplikasjon

Disse operasjonene oppfyller 10 regneregler som kallas aksjoner

De 10 regnereglene:

A1 $u+v \in V$

A2 $rue \in V$

A3 Det fins en nullvektor $0 \in V$ slik at $u+0=u$ for alle $u \in V$

A4 For hver $v \in V$ finnes det $-v \in V$ s.t. $v+(-v)=0$

A5 Kommutativ lov: $u+v=v+u$

A6 Assosiativ lov: $(u+v)+w=u+(v+w)$

A7 Assosiativ lov: $r(su)=(rs)u$

A8 Distributiv lov: $r(u+v)=ru+rv$

A9 Distributiv lov: $(r+s)u=ru+su$

A10 Multiplikasjon med 1: $1u=u$

Oppgave 1

$V = \mathbb{R}^n$ er et vektorrom

Løsing

$$A1 \quad u = \begin{bmatrix} u_1 \\ \vdots \\ u_n \end{bmatrix} \quad v = \begin{bmatrix} v_1 \\ \vdots \\ v_n \end{bmatrix} \quad u+v = \begin{bmatrix} u_1+v_1 \\ \vdots \\ u_n+v_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$$

A1 er OK!

$$A2 \quad v \in \mathbb{R}^n \quad r \in \mathbb{R} \quad rv = \begin{bmatrix} rv_1 \\ \vdots \\ rv_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n \text{ ok!}$$

A3 Nullvektor

$$0 = \begin{bmatrix} 0 \\ \vdots \\ 0 \end{bmatrix} \quad 0+u = \begin{bmatrix} 0+u_1 \\ \vdots \\ 0+u_n \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} u_1 \\ \vdots \\ u_n \end{bmatrix} = u \in \mathbb{R}^n \quad \text{OK!}$$

A4 For hver $v \in V$ finnes det $-v \in V$

$$\text{s.e. } v + (-v) = 0$$

$$v = \begin{bmatrix} v_1 \\ \vdots \\ v_n \end{bmatrix} \quad -v = \begin{bmatrix} -v_1 \\ \vdots \\ -v_n \end{bmatrix} \quad \text{OK!}$$

A5 Kommutativ lov

$$u+v = \begin{bmatrix} u_1+v_1 \\ \vdots \\ u_n+v_n \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} v_1+u_1 \\ \vdots \\ v_n+u_n \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} v_1 \\ \vdots \\ v_n \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} u_1 \\ \vdots \\ u_n \end{bmatrix} = v+u$$

A6 Assosiativ lov

$$u, v, w \in \mathbb{R}^n \quad (u+v)+w = u+(v+w)$$

A7 $r, s \in \mathbb{R} \quad v \in \mathbb{R}^n$

$$r(sv) = (rs)v$$

A8 Distributiv lov $r \in \mathbb{R} \quad u, v \in \mathbb{R}^n$

$$r(u+v) = ru+rv$$

$$r \begin{bmatrix} u_1+v_1 \\ \vdots \\ u_n+v_n \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} r(u_1+v_1) \\ \vdots \\ r(u_n+v_n) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ru_1+rv_1 \\ \vdots \\ ru_n+rv_n \end{bmatrix} = r \begin{bmatrix} u_1 \\ \vdots \\ u_n \end{bmatrix} + r \begin{bmatrix} v_1 \\ \vdots \\ v_n \end{bmatrix} = ru+rv$$

A9 $r, s \in \mathbb{R} \quad v \in \mathbb{R}^n$

$$(r+s)v = rv + sv$$

A10 $1 \in \mathbb{R} \quad 1v = v$

Opgave 2

$V = M_{2 \times 2}$ 2x2 reelle matriser

Vis at $M_{2 \times 2}$ er et vektorrum

Løsning

A1 $A, B \in M_{2 \times 2} \quad A+B \in M_{2 \times 2}$

A2 $r \in \mathbb{R} \quad A \in M_{2 \times 2} \quad rA = \begin{pmatrix} r a_{11} & r a_{12} \\ r a_{21} & r a_{22} \end{pmatrix} \in M_{2 \times 2}$

A3 $\begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = 0 \quad 0 + A = A$

A4 $A \in M_{2 \times 2} \quad -A = \begin{pmatrix} -a_{11} & -a_{12} \\ -a_{21} & -a_{22} \end{pmatrix}$

$$\begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} \\ a_{21} & a_{22} \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} -a_{11} & -a_{12} \\ -a_{21} & -a_{22} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$$

A5... A10 Sjekk selv

Teorem

$$V + X = V \Rightarrow X = 0$$

$$\begin{bmatrix} v_1 \\ \vdots \\ v_n \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} x_1 \\ \vdots \\ x_n \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} v_1 + x_1 \\ \vdots \\ v_n + x_n \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} v_1 \\ \vdots \\ v_n \end{bmatrix}$$

$$v_1 + x_1 = v_1 \Rightarrow x_1 = 0$$

$$v_2 + x_2 = v_2 \Rightarrow x_2 = 0$$

$\vdots$

$$v_n + x_n = v_n \Rightarrow x_n = 0$$

Formalise

$$A + X = A$$

$$\begin{pmatrix} a_{11} + x_{11} & a_{12} + x_{12} \\ a_{21} + x_{21} & a_{22} + x_{22} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} \\ a_{21} & a_{22} \end{pmatrix}$$

$$\Rightarrow X = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$$

Eksempel av mengder som ikke er vektorer

Eksempel 1

Positive reelle tall $(0, \infty)$

$\mathbb{R}$

Aksiomene A2 Multiplikasjon med skalar er ikke OK!

A3 Ikke OK!

A4 Ikke OK!

Opgave

Vis at

1) P_n = mengde av alle polynomer
av grad $\leq n$ er et vektorrom

2) mengden av alle polynomer av grad
høyestig n er ikke et vektorrom

Lineære kombinasjoner av vektorer

Definisjon

Det er gitt $v_1, \dots, v_n$ h vektorer i V

Vi sier at x er en lineær kombinasjon
av $v_1, \dots, v_n$ hvis det finnes $a_1, \dots, a_n \in \mathbb{R}$
s.t. $x = a_1 v_1 + \dots + a_n v_n$

Lineær avhengighet

Definisjon

Gitt $v_1, \dots, v_n$ h vektorer i V

Vi sier at de er lineær avhengige hvis og bare hvis
det finnes skalarer $b_1, \dots, b_n \in \mathbb{R}$
og ikke alle er null s.t.
 $b_1 v_1 + \dots + b_n v_n = 0$

Spenn

Definisjon

Gitt $S \subseteq V$, $\text{spenn}(S) \subseteq V$

er submengde av V gitt av
alle linearkombinasjoner

$$X = z_1 v_1 + z_k v_k \text{ der } v_1, \dots, v_k \in S \\ z_1, \dots, z_k \in \mathbb{R} \\ k \text{ positiv heltall}$$

$$\text{spenn}(S) = \left\{ X = z_1 v_1 + \dots + z_k v_k \mid \begin{array}{l} v_1, \dots, v_k \in S \\ z_1, \dots, z_k \in \mathbb{R} \\ k \text{ positiv heltall} \end{array} \right\}$$

Vi sier at en mengde $G \subseteq V$ er lukket
under addisjon og skalarmultiplikasjon

$$\Leftrightarrow u, v \in G \quad \text{vi har } u+v \in G \\ r \in \mathbb{R} \quad ru \in G$$

Teorem 2

Spennet $\text{spenn}(S) \subseteq V$ $S \subseteq V$
er lukket under "+" "·"

$$x = z_1 v_1 + z_k v_k \quad v_1, \dots, v_k \in S \\ y = b_1 w_1 + b_e w_e \quad w_1, \dots, w_e \in S$$

$$x+y = z_1 v_1 + \dots + z_k v_k + b_1 w_1 + \dots + b_e w_e \in \text{spenn}(S)$$

Forelesning 2

VEKTORROM I

Definisjon

Vi sier at k vektorer

$$v_1, v_2, \dots, v_n$$

i vektorrommet V er lineær avhengige hvis det finnes skalarer

$$b_1, b_2, \dots, b_k \in \mathbb{R}$$

og minst en av b -ene er ulik null, slik at

$$b_1 v_1 + b_2 v_2 + \dots + b_k v_k = 0$$

Hvis $v_1, \dots, v_n$ ikke er lineær avhengige, sier vi de er lineær uavhengige

Proposisjon

Hvis $v_1, \dots, v_n$ er lineær avhengige
då finnes det en indeks j mellom 1 og n slik at

$$v_j = r_1 v_1 + \dots + r_{j-1} v_{j-1} + \dots + r_n v_n$$

Bevis

$v_1, \dots, v_n$ lin avhengige

då finnes det $b_1, \dots, b_n \in \mathbb{R}$

s.å. $b_1 v_1 + \dots + b_n v_n = 0$ og $b_1, \dots, b_n$ er

ulike 0

då finnes det j s.å $b_j \neq 0$

$$\frac{b_j}{b_j} v_j = -\frac{b_j}{b_j} v_j - \dots - \frac{b_{j-1}}{b_j} v_{j-1} - \frac{b_{j+1}}{b_j} v_{j+1} - \dots - \frac{b_n}{b_j} v_n$$

$$v_j = r_1 v_1 + \dots + r_{j-1} v_{j-1} + r_{j+1} v_{j+1} + \dots + r_n v_n$$

MERKNAD

$v_1, \dots, v_n$ er lineær uavhengige vektorer hvis lineær kombinasjonen

$$z_1 v_1 + \dots + z_n v_n = 0$$

kan skje bare når

$$z_1 = z_2 = \dots = z_n = 0$$

Komplekse vektorrom

Hvis $\mathbb{R}^n$ er mengde av v. $u = \begin{bmatrix} u_1 \\ \vdots \\ u_n \end{bmatrix}$ $u_j \in \mathbb{R}$ $j = 1, \dots, n$

Øg denne mette kan vi definere $\mathbb{C}^n$

$\mathbb{C}^n$ er mengde av alle $w = \begin{bmatrix} w_1 \\ \vdots \\ w_n \end{bmatrix}$ der $w_j \in \mathbb{C}$ $j = 1, \dots, n$

Dette er også et vektorrom der skalarene er komplekse tall.

Definisjon kompleks vektorrom

Et kompleks vektorrom er en mengde V med følgende operasjoner

- addisjon
- multiplikasjon med en skalær
- der skalarene er i $\mathbb{C}$ og som oppfyller 10 regneregler

Eksempel

$\mathbb{C}^n$ eks $n=2$

$$\begin{bmatrix} z_1 + i b_1 \\ z_2 + i b_2 \end{bmatrix} \quad i = \sqrt{-1}$$

Eksempel 2 metriser $n \times n$ med komplekse elementer

$$\begin{bmatrix} z_{11} + i b_{11} & z_{12} + i b_{12} \\ z_{21} + i b_{21} & z_{22} + i b_{22} \end{bmatrix} \quad i = \sqrt{-1}$$

Lineær kombinasjoner

Lineær avhengighet

Lineær uavhengighet

er som før men skalene er i $\mathbb{C}$

Definisjon

Vi sier at k vektorer

$$w_1, w_2, \dots, w_k$$

i vektorrommet W er lineær avhengige hvis det finnes skalærer

$$\beta_1, \beta_2, \dots, \beta_k \in \mathbb{C}$$

og minst en av β -ene er ulik null, slik at

$$\beta_1 w_1 + \beta_2 w_2 + \dots + \beta_k w_k = 0$$

Hvis $w_1, \dots, w_k$ ikke er lineær avhengige, sier vi de er lineær uavhengige

Eksempler av reelle og komplekse vektorrom

1)

Vi ser på mengder av alle polynomer av grad $\leq n$ med reelle koeffisienter.

$$n=1 \quad \text{grad } 1$$

$$p = z_1 x + b_1 \quad q = z_2 x + b_2 \quad z_1, b_1 \in \mathbb{R}$$
$$z_2, b_2$$

axiomene

$$\rightarrow A1 \quad p+q = (z_1+z_2)x + (b_1+b_2)$$

$$A2 \quad r \in \mathbb{R} \quad rp = (rz_1)x + (rb_1)$$

:

:

2)

Nå bytter vi reelle polynomer med polynomer med komplekse koeffisienter

$$p = \alpha_1 x + \beta_1 \quad q = \alpha_2 x + \beta_2$$

$$A1 \quad \alpha_2 = \operatorname{Re}(\alpha_1) + i \operatorname{Im}(\alpha_1)$$

:

3) Vektorrom av reelle funksjoner

Mengde av alle funksjoner $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$

Dette er et reelt vektorrom med

- addisjon $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ $g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ $(f+g): \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$

$$(f+g)(x) = f(x) + g(x)$$

- $r \in \mathbb{R}$ $rf: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$

$$(rf)(x) = r \cdot f(x)$$

4) Vektorrom av komplekse funksjoner $f: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$

- $f: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ $g: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ $(f+g): \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$

$$(f+g)(x) = f(x) + g(x)$$

- $\alpha \in \mathbb{C}$ $\alpha \cdot f: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ $(\alpha f)(x) = \alpha \cdot f(x)$

Forelesning 3

VEKTORROM II

Underrrom

Definisjon

Et underrom U av et vektorrom V er en delmengde $U \subseteq V$ som selv er et vektorrom.

M.a.o.:

- 1) $U \subseteq V$
- 2) $u, v \in U \Rightarrow u + v \in U$
- 3) r skalar. $u \in U \Rightarrow r \cdot u \in U$
- 4) "+" og ":" oppfyller de to aksiomene for vektorrom

Proposisjon 1:

For å sjekke at U er et underrom av V . (Enklere enn å sjekke alle aksiomene)
La V være et vektorrom.

$U \subseteq V$ er et underrom hvis og bare hvis:
 $u, v \in U \Rightarrow \alpha u + \beta v \in U$ ($\forall \alpha, \beta$ skalarer)

Bevis for proposisjon 1:

Anta at hvis $u, v \in U \Rightarrow \alpha u + \beta v \in U$
 $\forall \alpha, \beta$ skalarer

A1: Hvis $u, v \in U \Rightarrow u + v \in U$ ($\alpha = \beta = 1$)

A2: r skalar, $u \in U \Rightarrow ru \in U$ ($\beta = 0, \alpha = 1$)

A3: $r = 0, u \in U \Rightarrow ru = 0 \in U$ ($\alpha = 0, \beta = 0$)

nullvektor er i U

A4: $u \in U, \alpha = -1, \beta = 0 \Rightarrow (-1) \cdot u = -u \in U$

A5, A6, ..., A10: følger direkte fra egenskapene av "+" og ":" i V .

Anta nå at $U \subseteq V$ er et underrom av V .

Fra axiomene A1 og A2 har vi følgende:

- α skalar, $u \in U \Rightarrow \alpha u \in U$
- β skalar, $v \in U \Rightarrow \beta v \in U$

Eksempler

1) Spennet er et underrom

$$S \subseteq V, \text{span}(S) = \left\{ X = r_1 v_1 + r_k v_k \mid \begin{array}{l} v_1, \dots, v_k \in S \\ r_1, \dots, r_k \text{ skalarer} \\ k: \text{positivt heltall} \end{array} \right\}$$

$\text{span}(S) \subseteq V$ og $u, v \in \text{span}(S)$ da $\alpha u + \beta v \in \text{span}(S)$

$$u = \alpha_1 u_1 + \dots + \alpha_e u_e$$

$$v = \beta_1 v_1 + \dots + \beta_k v_k$$

$$\alpha u + \beta v = (\alpha \alpha_1) + \dots + (\alpha \alpha_e) u_e + (\beta \beta_1) v_1 + \dots + (\beta \beta_k) v_k$$

2)

$$U = \text{span} \left\{ \begin{bmatrix} 1 \\ 3 \\ -4 \\ 2 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 2 \\ 2 \\ -3 \\ 2 \end{bmatrix} \right\} \text{ er et underrom av } \mathbb{R}^4$$

3)

$$U = \text{span} \left\{ \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 0 & i \\ -i & 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{bmatrix} \right\}$$

Matriser 2×2 med komplekse elementer

$$\xrightarrow{\quad} \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} \\ a_{21} & a_{22} \end{pmatrix}, A = A^T$$

4) Er de reelle symmetriske 2×2 -matriser et underrom av alle matriser et underrom av $M_2(\mathbb{C})$?

$$A = \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} \\ a_{21} & a_{22} \end{pmatrix} \quad B = \begin{pmatrix} b_{11} & b_{12} \\ b_{21} & b_{22} \end{pmatrix}$$

$$\alpha A + \beta B = \begin{pmatrix} \alpha a_{11} + \beta b_{11} & \alpha a_{12} + \beta b_{12} \\ \alpha a_{21} + \beta b_{21} & \alpha a_{22} + \beta b_{22} \end{pmatrix} \quad \text{Symmetrisk } 2 \times 2 \text{-matrise}$$

Påstanden er sann.

$$\xrightarrow{\quad} \begin{pmatrix} 0 & a_{12} \\ -a_{12} & 0 \end{pmatrix}, A = -A^T$$

5) Er de skjenv-symmetriske reelle 2×2 -matriser et underrom av $M_2(\mathbb{R})$?

$$A = \begin{pmatrix} 0 & a_{12} \\ -a_{12} & 0 \end{pmatrix} \quad B = \begin{pmatrix} 0 & b_{12} \\ -b_{12} & 0 \end{pmatrix}$$

$$\alpha A + \beta B = \text{skjenv-symmetrisk matrise} \rightarrow \text{påstanden er sann}$$

Viktige underrom forbundet med matriser

$$A_{m \times n} = \begin{bmatrix} a_{11} & \dots & a_{1n} \\ a_{21} & \dots & a_{2n} \\ \vdots & & \vdots \\ a_{m1} & \dots & a_{mn} \end{bmatrix}$$

Kolonnerom (søylerom): $\text{Col}(A) = \text{Span} \left\{ \begin{bmatrix} a_{11} \\ a_{21} \\ \vdots \\ a_{m1} \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} a_{12} \\ a_{22} \\ \vdots \\ a_{m2} \end{bmatrix}, \dots, \begin{bmatrix} a_{1n} \\ a_{2n} \\ \vdots \\ a_{mn} \end{bmatrix} \right\}$ er et underrom av $\mathbb{R}^m$

$$R_{2n}(A) = \text{Col}(A) \quad \text{Range av } A$$

Radrommet er et underrom av $\mathbb{R}^n$

$$\text{Row}(A) = \text{Span} \left\{ \begin{bmatrix} a_{11} \\ a_{12} \\ \vdots \\ a_{1n} \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} a_{21} \\ a_{22} \\ \vdots \\ a_{2n} \end{bmatrix}, \dots, \begin{bmatrix} a_{m1} \\ a_{m2} \\ \vdots \\ a_{mn} \end{bmatrix} \right\}$$

↗ Radene til matrisen

Nullrommet (også kalt hjerne)

$$\text{Ker}(A) = \{ u \in \mathbb{R}^n \mid Au = 0 \}$$

Beweis for at $\text{Ker}(A)$ er et underrom av $\mathbb{R}^n$

$$1) \text{Ker}(A) \subset \mathbb{R}^n$$

$$2) u, v \in \text{Ker}(A) \quad \begin{matrix} 0 \\ 0 \end{matrix} \\ A(\alpha u + \beta v) = \alpha \overbrace{Au}^0 + \beta \overbrace{Bv}^0 \Rightarrow \alpha u + \beta v \in \text{Ker}(A)$$

Eksempel

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ -3 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\text{Col}(A) = R_{2n}(A) = \text{Span} \left\{ \begin{bmatrix} 1 \\ -3 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 2 \\ 0 \end{bmatrix} \right\}$$

$$\text{Row}(A) = \text{Span} \left\{ \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} -3 \\ 0 \end{bmatrix} \right\}$$

$$\text{Ker}(A) = \left\{ \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix} \right\}$$

$$A = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix}$$

$$A \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix} \quad | \cdot A^{-1} \quad \text{A er inverterbar}$$

$$A^{-1} = \frac{1}{\det(A)} \begin{pmatrix} d & -b \\ -c & a \end{pmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

Forelesning 4

VEKTORROM II

Basis

Definisjon

La V være et vektorrom. En basis for V er en mengde $\beta \subset V$ s.a.

- $\text{Span}(\beta) = V$
- β er lineært uavhengig

Eksempel

Standard basis er

$V = \mathbb{R}^n$ er en basis av $\mathbb{R}^n$ er:

$$\begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ \vdots \\ 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ \vdots \\ 0 \end{bmatrix}, \dots, \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ \vdots \\ 1 \end{bmatrix}$$

$\uparrow \quad \uparrow \quad \uparrow$
 $e_1 \quad e_2 \quad e_n$

For $\mathbb{R}^3$:

$$\begin{bmatrix} e_1 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} e_2 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} e_3 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} \quad \begin{bmatrix} a \\ b \\ c \end{bmatrix} = a e_1 + b e_2 + c e_3$$

$\mathbb{R}^3 = \text{Span}\{e_1, e_2, e_3\}$ og e_1, e_2, e_3 er lineært uavhengige

$$b_1 e_1 + b_2 e_2 + b_3 e_3 = 0$$

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} b_1 \\ b_2 \\ b_3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \iff \begin{bmatrix} b_1 \\ b_2 \\ b_3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

*eneste løsning på ligningen
er den triuelle løsningen*

Teorem 3 (β : 6.1)

Ver et vektorrom med basis $\beta = \{v_1, \dots, v_k\}$.

Anta at $v \in V$: $v = a_1 v_1 + \dots + a_k v_k$ der er $b_i = a_i$ for $i = 1, \dots, k$

Bevis for teorem 3:

$$a_1v_1 + \dots + a_kv_k = b_1v_1 + \dots + b_kv_k = 0$$

$$(a_1 - b_1)v_1 + \dots + (a_k - b_k)v_k = 0$$

Siden $v_1, \dots, v_k$ er lineært uavhengige da er den trivielle løsningen den eneste løsningen. *Viktig

$$a_1 - b_1 = 0, a_2 - b_2 = 0, \dots, a_k - b_k = 0$$

$$a_1 = b_1, a_2 = b_2, \dots, a_k = b_k$$

Teorem 4 (s.201)

Ver et vektorrom med basis $B = \{v_1, \dots, v_k\}$ med k vektorer (her et positivt heltall). Da har alle basiser av V nøyaktig k vektorer.

Bevis for teorem 4:

Anta $B = \{v_1, \dots, v_k\}$ som basis og $\{u_1, \dots, u_r\}$ er en annen basis med $r \neq k$.

$$r < k$$

$$v_1 = a_{11}u_1 + \dots + a_{1r}u_r$$

$$v_2 = a_{21}u_1 + \dots + a_{2r}u_r$$

$$\vdots$$

$$v_k = a_{k1}u_1 + \dots + a_{kr}u_r$$

$$b_1v_1 + \dots + b_kv_k = 0$$

$$(b_1a_{11} + \dots + b_ka_{k1})v_1 + \dots + (b_1a_{1r} + \dots + b_ka_{kr})v_r = 0$$

Siden $v_1, \dots, v_r$ er lineært uavhengig:

$$\begin{array}{l} b_1a_{11} + \dots + b_ka_{k1} = 0 \\ \vdots \\ b_1a_{1r} + \dots + b_ka_{kr} = 0 \end{array} \quad \left[\begin{array}{cccc} a_{11} & \dots & \dots & a_{1r} \\ \vdots & & & \vdots \\ a_{r1} & \dots & \dots & a_{rr} \end{array} \right] \left[\begin{array}{c} b_1 \\ \vdots \\ b_k \end{array} \right] = \left[\begin{array}{c} 0 \\ \vdots \\ 0 \end{array} \right]$$

$T_1 \quad T_2$
 $r \times r \quad r \times (k-r)$

Finnes ikke trivielle løsninger

r ligninger
k ukjente

$$\left[\begin{array}{c|c} T_1 & T_2 \end{array} \right] \cdot \left[\begin{array}{c} b_u \\ bd \end{array} \right] = \left[\begin{array}{c} 0 \\ \vdots \\ 0 \end{array} \right]$$

$$T_1b_u + T_2bd = 0 \quad \text{Da er } b_1, \dots, b_k \text{ ikke alle null og } v_1, \dots, v_k \text{ er lineært avhengige. (selvmotsigelse)}$$

$$T_1b_u = -T_2bd \quad \text{Da } r \neq k$$

$$b_u = -T_1^{-1}T_2bd \quad \text{På samme måte resonerer man for } k < r. \text{ Da må } k = r.$$

Definisjon-dimensjon

For et vektorrom med basis $B = \{v_1, \dots, v_k\}$ der k er et positivt heltall kappes k dimensjonen til V .

Hvis basis B til V består av uendelig mange vektorer da sier vi at V er uendeligmessig.

Hvis $V = \{0\}$ (V består bare av nullvektoren) da er $\dim(V) = 0$.

Lineærtransformasjoner

Definisjon

En lineærtransformasjon er en funksjon fra V til W der V og W er vektorrom $T: V \rightarrow W$ s.a.

$$L_1 \quad T(u+v) = T(u) + T(v)$$

$$L_2 \quad T(ru) = r \cdot T(u)$$

$\forall v, u \in V$ og r er en skalar

$A: n \times m$ -matrise (real)

V : kan definere $T: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$ som $T(x) = Ax$

$$\begin{array}{c|c|c} & = & \\ \boxed{} & \boxed{} & \boxed{} \end{array}$$

Eigenverdier av lineærtransformasjoner

$T: V \rightarrow V$

Vi sier at $\lambda \in \mathbb{C}$ er eigenverdi til T hvis og bare hvis det finnes $v \in V, v \neq 0$ s.a. $T(v) = \lambda v$

Eigenrom, E_λ

Består av alle $v \in V$ slik at $T(v) = \lambda v$ samt 0 (nullvektor)

Teorem 1 (B2:6.2)

E_λ er et underrom av V

Definisjon av kjerne og rekkevidde

Lå $T: V \rightarrow W$.

Kjernen til T : $\text{Ker}(T) = \{v \in V \mid T(v) = 0\}$

Rekkevidde til T : $\text{Ren}(T) = T(V) = \{w \in W \mid w = T(v), v \in V\}$

$T: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$

$A: (m \times n)$ -matrise

$T(x) = Ax$

nullrommet til A : $\text{Null}(A) = \text{Ker}(T)$

... (Mer fra innlevering 7)